

The Lord's Prayer in Nizh Udi [ante 1880]
Analysis of the Smbateanc` Fragment (Smbateanc` 1896:197)
Constrained with the Vartašen Version (Bežanov & Bežanov 1902)
Wolfgang Schulze, Munich (2004)

1) SOURCE:

NKARAGIR SOWRB STEP`ANNOSI VANAC` SAЛИANI
 EW MIIS
 VANORĒIC` EW OWXTATELEAC`
 EWS EW K`AŁAK`AC`N EW GIWŁORĒIC`
 ORK` I ŠAMAXWOC` T`EMI
 GREC`
 MESBOWK` ARK`-EPISKOPOS SMBATEANC`
 mkseal i 1887 amē c`-1895 ami.
 TP`XIS
 TPARAN MIVSES VALGANEANC`I.
 1896.

2) TEXT (Smbateanc` 1896:197 vs. Bežanov & Bežanov 1902,I:22):

Smbateanc` (Nizh)	Bežanov (Vartašen)
ap`rēyic`i konjowx bēši Isows K`ristos, amēn. eax-čēsiyo bēši hown alanow, bača bak`i ji vi harelan šxarkowsown, vi bak`ěłatown, vi hakəl, vi hēt`ar, alanow la ðlka, šowm bēši hamēša t`ata, ea la lē bart`a, ea t`atalałon, ea ma t`aša, eax mēlačrloyrōš, k`i vi ē šxarkowsown, la zoršava axir łinalc`ri. amin.	[...] baba beši manote bun gögil barta vi c'i baq'aki ive'łl barta ariq'an vi pasč'ağluğ barta bę'anki vi ixtiar etärte gögil t'etärəl oćalal śum beši lazumla tada ya že va' bağıslamišba borżurğox beši [t'etärəl ian bağıslamišianbo borżlut'uğox] va' ma baiča ia sinamišbesuna [amma čxark'est'a iax har sa pis ašlaxo] šet'abaxt'inte vi bune pasč'ağluğ va' zor va' šükür hammaša. amin.

3) ANALYSIS (W. Schulze 2004)

ap`rēyic`i konjowx bēši Isows K`ristos, amēn.

afreyeci k'onjux beši Isus Krist'os, amen.

...

eaxčēsiyo bēši hown alanow

yaxčešiyo	beši	hun	alanu
hayr (?)	mer	or	yerkins

Bezhanov: *baba beši manote bun gögil*

bača bak`i ji vi

bač'a	baki	c'i	vi
sowrb	elic'i	anown	k'o.

Bezhanov: *barta vi c'i baq'aki ive'łl*

hareļan šxarkowsown vi,

hareq'an *čxark'usun* *vi*

ekec`ē ark`ayowt`iwn k'o

Bezhanov: *barta ariq'an vi pasč'ağluğ*

bak`ēlatown, vi hakəl, vi hēt`ar, alanow la ūlka

bakeq'at'un *vi* *hak'əl* *vi* *hetär* *alanu* *q'a* *olk'a*

eļic`in kamk` k'o orpēs yerkins ew yerkri

Bezhanov: *barta bq'aniki vi ixtiar etärte gögil t'etäral ocalal*

šowm bēši hamēša t`ata, ea la lē

šum *beši* *hameša* *tada* *ya* *ǵa* *ǵe*

zhac` mer hanapazord towr mez ays awr

Bezhanov: *šum beši lazumla tada ya ǵe*

bart`a, ea t`atalałōn, ea

barta *ya* *tadalaǵon* *ya*

ew t'oł mez zpartis mer

Bezhanov: *va baǵıslamišba boržurǵox beši*

.....

orpēs ew mek` t`ołowmk` meroc` partapanac`

Bezhanov: *t'etäral ian baǵıslamišianbo boržlut'uǵox*

ma t`aša, eax mēlačrloyrōš,

ma *taša* *yax* *meǵačrloyrōš*,

ew mi tanir zmez i p'orjowt`iwn

Bezhanov: *va ma baiča ia sinamišbesuna*

.....

aył p'rkea zmez i č'arē

Bezhanov: *amma čxark'est'a iax har sa pis ašlaxo.*

k'i vi ē šxarkowsown,

ki *vie* *čxark'usun*,

zi k'o ē ark`ayowt`iwn

Bezhanov: *šet'abaxt'inte vi bune pasč'ağluğ*

la zoršava axir ǵinalc`ri. amin.

q'a *zor* *šava* *axir ǵinalc`[i]ri.* *amin.*

ew zarowt`iwn ew p'ařk` yawiteans amēn.

Bezhanov: *va zor va šükür hammaša. amin.*

4) LEXICO-GRAMMATICAL ANALYSIS (W. Schulze 2004):

<i>afreyeci</i>	afrepesun	'to pray'	<i>afre-ye-c-i</i>	pray-3SG-MP:PAST-PAST
<i>alanu</i>	ala	'high'	<i>ala-nu</i>	high-3sg
<i>amen.</i>	amen	Amen (arm. version)		
<i>amin</i>	amin	Amen (oriental version)		
<i>axir</i>	axir	last		
<i>bač'a</i>	bač'a	holy		
<i>bakeq'at'un</i>	baksun	become	<i>bak-e-q'a-t'un</i>	become-PERF-ADH-3PL
<i>baki</i>	baksun	become	<i>bak-i</i>	become-PAST
<i>barta</i>	bartesun	let, leave	<i>bart-a</i>	let-MOD:2SG
<i>beši</i>	beši	our		
<i>c'i</i>	c'i	name		
<i>čxark'usun</i>	čxark'usun	kingdom etc.		
<i>ğa (?)</i>	qa (?)	this (?)		
<i>že</i>	ži	day	<i>že</i>	day:DAT
<i>žinalc`[i]ri</i>	ži	day	<i>žin-al-c'iri</i>	day:OBL-SUPER-until
<i>hak'əl</i>	hak'əl (?)	wish		
<i>hameša</i>	hameša	always		
<i>hareq'an</i>	eysun	come	<i>har-e-q'a-n</i>	come:PAST-PERF-ADH-3SG
<i>hetär</i>	hetär	such (prox.)		
<i>hun</i>	hun	you (sg.)		
<i>Isus</i>	Isus	Jesus		
<i>ki</i>	ki	that		
<i>k'onžux</i>	k'onžux	(house)lord		
<i>Krist'os</i>	Krist'os	Christ		
<i>ma</i>	ma	not (proh.)		
<i>meğäčrlöyrōš</i>	meğ + ?	sin, guilt + ?	<i>meğ- ???</i>	<i>sin-???</i>
<i>olk'a</i>	ölki (?)	land, earth		
<i>q'a</i>	q'a	and		
<i>šava</i>	šava	glory		
<i>šum</i>	šum	bread		
<i>tada</i>	tast'un	give	<i>tad-a</i>	give-MOD:2SG
<i>tadalağon</i>	tast'un	give	<i>tad-ala-ğ-on</i>	give-FUT2-PL-ERG
<i>taša</i>	tašun	carry, lead	<i>taš-a</i>	lead-MOD:2SG
<i>vi</i>	vi	your (sg.)	<i>vi-e</i>	your:SG-3SG
<i>vie</i>	vi	your (sg.)		
<i>ya</i>	yan	we	<i>ya</i>	we:DAT
<i>yax</i>	yan	we	<i>yax</i>	we:DAT2
<i>yaxčešiyo</i>	?	father (???)		
<i>zor</i>	zor	power		

Das "Vater Unser" als Gebetstafel in der Kirche Dzhotari / Nidzh

[http://www.udins.ru/gallery2/main.php?g2_itemId=2312]

Dzhotari

Afiri
Ala babakal beş Bava
Vi s' ivēlq'an baki
Vi Padčağluğq'an hari
Vi əytq'an baki oçala
Hetər ki göynune
Giluğ ūuma yax har ği tada
Beş günaxxo yax bağışlaiyňşa
Hetər ki yan yax günax balt'oǵo
bağışlainşyanbsa
Yax sinəmiş maba
Şer şeytanaxun ḥaxilba
Çunki vi Padčağluğ, vi zor vi s'i
həmişəluğe
Bavay, Ğare, Ivěl urufi s'iyen
Ammen

Modo Gukasyan

Афири
Ала бакала беш Бава!
Ви цИи иъвеълкъан баки,
Ви пачагълугъкъан гьари,
Ви айиткъан баки очъала,
Гъетаър ки гоъйнуне.
Гъилугъ шIума йах гъар гъи тада.
Беш гунахxo йах багъишлийнша,
Гъетаър ки йан йах гунахx балтIогъо
Багъишлийишианбса.
Йах синаьмиш маба,
Шаър шейтанахун аъхиълба
Чунки ви пачагълугъ, ви зор, ви цИи
Гъамшишалугъе
Бавай, Гъаре, Иъвеъл уруфи цИийен
Аммен

